

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale IV Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Jęksa

SSO Małgorzata Winkler- Galicka

SSR Marta Michałek- Dutkiewicz (spr.)

Protokolant: prot. sąd. M. S.

przy udziale Prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w Poznaniu A. H.

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2015 roku

sprawy **D. W.**

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 19 lutego 2015 roku w sprawie o sygn. akt II K 597/14

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zwalnia oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania odwoławczego.

M. D. S. M. W.- G.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 10 czerwca 2014 roku obrońca skazanego D. W. zwrócił się do Sądu Rejonowego w Gnieźnie o wydanie wyroku łącznego obejmującego prawomocne wyroki:

- Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 13 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt II K 233/11,
- Sądu Rejonowego w Wągrowcu w sprawie o sygn. akt VIII K 732/13,
- Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie o sygn. akt II K 548/10,
- Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 14 kwietnia 2011 roku w sprawie o sygn. akt II K 83/11,
- Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 27 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt II 1149/12.

Wyrokiem łącznym z dnia 19 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Gnieźnie w sprawie o sygnaturze II K 597/14 po rozpoznaniu wniosku D. W. skazanego prawomocnymi wyrokami:

- I. Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 18 marca 2009 roku sygn. akt II K 409/08 za przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione w nocy z 21 na 22 lipca 2008 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, dozór kuratora sądowego; wykonanie kary zostało zarządzone postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2011 roku,

II. Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 16 lutego 2011 roku sygn. akt II K 548/10 za ciąg przestępstw określonych w art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w okresie od 1 do 2 kwietnia 2009 roku, od 1 do 3 marca 2009 roku, w okresie od 23 do 24 sierpnia 2009 roku, w okresie od 9 do 10 kwietnia 2010 roku, w okresie od 2 do 3 sierpnia 2010 roku, w okresie od 2 do 3 sierpnia 2010 roku, w okresie od 18 do 19 czerwca 2009 roku na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności; określonych w art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w okresie od 28 do 31 marca 2009 roku, w okresie od 28 do 29 maja 2010 roku, w okresie od 28 do 29 czerwca 2010 roku, na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności; określonych w art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w okresie od 29 do 30 listopada 2009 roku, w dniu 19 stycznia 2010 roku, w okresie od 25 do 26 lipca 2010 roku, w okresie od 22 do 23 lipca 2010 roku, w okresie od 10 do 11 września 2010 roku, na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności; określonych w art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnionych w okresie od 21 do 22 września 2010 roku, w okresie od 13 do 14 sierpnia 2010 roku, w okresie od 12 do 13 września 2010 roku, w okresie od 1 do 2 sierpnia 2010 roku, w okresie od 2 do 3 sierpnia 2010 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności; za przestępstwo określone w art. 288 § 1 kk popełnione w okresie od 1 do 2 października 2010 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności- które to kary sprowadzono do kary łącznej 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 25, 26 i 27 października 2010 roku,

III. Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 14 kwietnia 2011 roku sygn. akt II K 83/11 za przestępstwo określone w art. 278 § 1 kk popełnione w dniu 20 stycznia 2011 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby; zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2013 roku,

IV. Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 18 kwietnia 2011 roku sygn. akt II K 54/11 za ciąg przestępstw określonych w art. 279 § 1 kk popełnionych w nocy z 10 na 11 czerwca 2010 roku i w nocy z 6 na 7 lipca 2010 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby oraz na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 kk na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych oraz oddano skazanego pod dozór kuratora sądowego w okresie próby; na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono skazanemu zatrzymanie w dniu 27 stycznia 2011 roku,

V. Sądu Rejonowego w Żninie z dnia 13 lipca 2011 roku sygn. akt II K 233/11 za przestępstwa: z art. 278 § 1 kk popełnione w okresie od 7 lutego 2011 roku do 7 kwietnia 2011 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, z art. 278 § 1 kk popełnione w okresie od 7 lutego 2011 roku do 7 kwietnia 2011 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, które to kary sprowadzono do kary łącznej w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby; skazanego oddano pod dozór kuratora w okresie próby; postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2013 roku zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

VI. Sądu Rejonowego w Wągrowcu z dnia 7 października 2011 roku sygn. akt II K 1084/10 za ciąg przestępstw z art. 278 § 1 kk popełnionych w okresie od 20 października 2010 roku do 25 października 2010 roku, w dniu 11 maja 2010 roku, w okresie od 9 czerwca 2010 roku do 10 czerwca 2010 roku, za które przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk wymierzono skazanemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk popełnionych w okresie od 20 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku, w okresie od 20 kwietnia 2010 roku do 21 kwietnia 2010 roku, w dniu 5 maja 2010 roku, w okresie od 24 sierpnia 2010 roku do 25 sierpnia 2010 roku, w okresie od 24 sierpnia 2010 roku do 25 sierpnia 2010 roku, za które przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk wymierzono karę 1 roku i 3 trzech miesięcy pozbawienia wolności; powyższe kary sprowadzono do kary łącznej 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono okres zatrzymania w dniach od 27 października 2010 roku do 29 października 2010 roku (trzy dni);

VII. Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 27 listopada 2012 roku sygn. akt II K 1149/12 za ciąg przestępstw określonych w art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnione w nocy z 8 na 9 września 2010 roku, w nocy z 29 na 30 czerwca 2010 roku, w nocy z 28 lutego na 1 marca 2010 roku, w nocy z 11 na 12 września 2009 roku, w okresie od 5 do 14 kwietnia 2010 roku, w nocy z 5 na 6 lutego 2010 roku, w nocy z 17 na 18 czerwca 2010 roku, w dniu 21 sierpnia 2010 roku, w nocy z 16 na 17 czerwca 2010 roku, na karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności; za ciąg przestępstw określonych

w art. 278 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełnione w nocy z 8 na 9 października 2009 roku, w marcu 2010 roku, w nocy z 23 na 24 września 2010 roku, w nocy z 7 na 8 października 2010 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, które to kary sprowadzono do łącznej kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności

rozwiązał węzeł kar łącznych orzeczonych w sprawach opisanych pkt II, VI, VII i na podstawie art. 85 kk i 86 § 1 kk wymierzone skazanemu wyrokami opisanymi w punktach II, III, IV, VI i VII kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył karę łączną 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 576 § 1 kpk orzekł, że w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym orzeczenia podlegają odrębnemu wykonaniu, na podstawie art. 572 kpk umarzając postępowanie co do wyroków opisanych w punktach I i V. W oparciu o przepis art. 577 kpk na poczet wymierzonej kary łącznej zaliczono okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach, w których kary zostały objęte karą łączną: od 25 października 2010 roku do 27 października 2010 roku ze sprawy II K 548/10, w dniu 27 stycznia 2011 roku ze sprawy II K 54/11, od 28 października 2010 roku do 29 października 2010 roku ze sprawy II K 1084/10.

Sąd zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł obrońca skazanego D. W., zaskarżając orzeczenie w zakresie wymiaru kary łącznej.

Skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na wynik postępowania tj. art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk poprzez rażącą niewspółmierność kary pozbawienia wolności z uwagi na zastosowanie wadliwych kryteriów jej wymiaru i wniósł o zmianę wyroku poprzez znaczne złagodzenie tej kary. W uzasadnieniu apelacji podniósł, iż wyrok w zakresie kary jest niesprawiedliwy, bowiem D. W. posiada pozytywną opinię zarówno w miejscu zamieszkania jak i w zakładzie karnym, w którym przebywa. Przypominał, że skazany przebywa w zakładzie półotwartym, gdzie wykonuje pracę, korzysta z przepustek, był wielokrotnie nagradzany regulaminowo, nie był natomiast karany dyscyplinarnie. Obrońca wskazał również, iż cel zamierzony w stosunku do skazanego, czyli resocjalizacja, został osiągnięty. Nadto podkreślił, iż pomiędzy czynami popełnionymi przez D. W. występuje bliski związek przedmiotowy oraz czasowy, co przemawia za zastosowaniem zasady absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej. Obrońca zarzucił Sądowi, iż oparł się jedynie na przesłance wielości popełnionych przez skazanego przestępstw, przy pominięciu okoliczności łagodzących takich jak wzorowa postawa skazanego w zakładzie karnym, pozytywna ocena kryminologiczna oraz młody wiek.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Rejonowego nie został zakwestionowany co do prawidłowości ustaleń, które z kar orzeczonych wyrokami w sprawach D. W. mogą być połączone, przy uwzględnieniu warunku w postaci konieczności popełnienia przestępstw przypisanych poszczególnymi wyrokami przed wydaniem pierwszego choćby nieprawomocnego rozstrzygnięcia, co do któregośkolwiek z nich i wymierzenia za nie kar podlegających połączeniu.

Skarżący zarzucił natomiast orzeczeniu rażącą niewspółmierność wymierzonej wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności i przez pryzmat tego zarzutu Sąd Odwoławczy oceniał prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Sądowi Odwoławczemu znane jest orzecznictwo Sądu Najwyższego z lat 2000-2004, które instytucję kary łącznej wiązało z tworzeniem korzystniejszej sytuacji prawnej dla skazanego, odpowiednią redukcją kar w oparciu o zasadę humanitaryzmu (wyrok SN z dnia 6 września 2000 roku -III KKN 340/00; wyrok SN z dnia 22 czerwca 2004 roku – V KK 50/04; postanowienie z dnia 4 listopada 2003 roku – V KK 233/03). Aktualny jednak pozostaje prezentowany później w orzecznictwie i utrwalony pogląd, że brak podstaw do przyjęcia, że wyrok łączny zawsze powinien powodować poprawę sytuacji skazanego i żaden przepis postępowania karnego nie nakazuje sądowi stosowania zasady absorpcji przy wydawaniu takiego wyroku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie II AKa 426/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16 marca 2010 roku, II AKa57/10). Podkreśla się w nim, że kodeksowy system kary łącznej stwarza sądowi warunki do ukształtowania kary w sposób

indywidualizowany, a sąd ma swobodę w zakresie wymiaru kary łącznej w granicach przewidzianych w art. 86 § 1 kk. Przepisy nie wskazują na konieczność stosowania jedynie zasady absorpcji czy asperacji przy orzekaniu kary łącznej. Możliwe jest również skorzystanie z zasady kumulacji, jeśli ocena relacji przedmiotowo- podmiotowej pomiędzy poszczególnymi czynami wskazuje na jej zasadność. Wprawdzie podkreśla się, że wyrok łączny nie powinien naruszać interesów prawnych skazanego w odniesieniu do uprzednio prawomocnych skazań, nie można tego jednak utożsamiać z wymogiem polepszenia jego sytuacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 kwietnia 2012 roku, II AKA 131/12; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 lipca 2013 roku. II AKz 229/13).

Popelnienie więcej, jak jednego przestępstwa, winno raczej przemawiać za odstąpieniem od absorpcji kar, niż za jej stosowaniem. Prowadziłoby to bowiem do praktycznej bezkarności pozostałych czynów zabronionych. Zasada absorpcji, podobnie zresztą jak zasada kumulacji, jako rozstrzygnięcia skrajne, winny znaleźć zastosowanie jedynie w sytuacjach wyjątkowych, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2013 roku, II Aka 426/13).

Wymierzając karę łączną, sąd nie może czynić tego w oderwaniu od określonych w art. 53 kk dyrektyw wymiaru kary. W postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego stosowanie tych dyrektyw musi uwzględniać specyfikę orzekania o karze łącznej. Wprawdzie Sąd nie ocenia na nowo stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych czynów, jednak bierze ją pod uwagę przy analizie, czy stosowanie zasady absorpcji przy kształtowaniu kary łącznej nie prowadziłoby do uzasadnionego premiowania skazanego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 kwietnia 2014 roku, II Aka 61/14).

W uzasadnieniu wyroku łącznego Sąd Rejonowy przedstawił, jakimi kryteriami kierował się przy wymiarze kary łącznej. Przy rozważaniach na ten temat nie pominął okoliczności w postaci bliskiego związku czasowego i przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi czynami sprawcy, słusznie podkreślając jednak ograniczenie stosowania zasady absorpcji jedynie do sytuacji wyjątkowych, której w niniejszej sprawie nie stwierdził. Sąd zauważył bowiem, że kara łączna nie może prowadzić do premiowania sprawców licznych przestępstw. Nie sposób nie zgodzić się z tym stanowiskiem, zwłaszcza w kontekście powołanego wyżej ugruntowanego stanowiska.

Nie ma racji obrońca skazanego twierdząc, że Sąd nie uwzględnił wzorowej opinii o skazanym. Jednoznacznie wynika z treści uzasadnienia, że decyzji o wymiarze kary łącznej nie podjął w oderwaniu od tej właśnie opinii, wskazując ją jako okoliczność łagodzącą rzutującą na wymiar kary.

Również w ocenie Sądu Odwoławczego, opinia o skazanym, niewątpliwie bez zarzutu, jego wiek nie mogą przesądzać o konieczności zastosowania zasady absorpcji, bowiem przy wymiarze kary łącznej w wyroku łącznym, jak już wyżej wspomniano, uwzględnia się kompleksową ocenę okoliczności rzutujących na jej wymiar. Te z kolei umożliwiły orzeczenie kary łącznej z uwzględnieniem zasady asperacji i określenie jej wymiaru na 6 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, co do której Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska obrońcy, że jest to kara rażąco niewspółmierna. W tym miejscu przypomnieć należy o funkcjonującym w orzecznictwie poglądzie, że z takową mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k. i dalszych (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 września 2013 r., II AKA 154/13).

Powyższe względy zdecydowały o uznaniu apelacji za oczywiście bezzasadną i utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku.

Z racji odbywania przez D. W. długoterminowej kary pozbawienia wolności celowe było zwolnienie go od kosztów postępowania odwoławczego.

M. D. S. M. W.- G.